

економіки в 2015 році. Це План визначає можливість для країн інвестувати в сферу СЕ та оцінюватися конкретним платформи моніторингу під назвою Circular Economy Monitoring Framework. Італія взяла на себе План ЄС шляхом ініціалізації Національної стратегії сталого розвитку (затвердженої в 2017 році), яка складається з національної стратегії СЕ та плану дій. Цей план, який використовується на мікрорівні, дозволяє фірмам мати чудова можливість для впровадження систем циркулярної економіки та за підтримки уряду Італії дії та кошти.

Стійкі економічні системи та циркулярні бізнес-моделі привертають увагу обох, як дослідників та практиків. Компанії поступово інтегрують стабільність у свої корпоративні цілі та активно взаємодіють зі своїми зацікавленими сторонами щодо корпоративної соціальної відповідальності [5, 6]. У цьому контексті, циркулярна економіка представляє реальну можливість інтеграції і стабільність у баченні компанії та узгодження цілей.

Перелік використаних джерел:

1. Circular economy and the EPD project Published on Saturday, 2017. 10 June. URL: <https://globalprocurement.enel.com/en/sustainability/a201706-circular-economy-and-the-epd-project.html>.
2. Circular economy isn't a magical fix for our environmental woes <https://www.theguardian.com/sustainable-business/2017/jul/14/circular-economy-not-magical-fix-environmental-woes-global-corporations>.
3. Circular Economy package – what's in it? URL: http://ec.europa.eu/environment/circulareconomy/pdf/seminar/1%20DG%20ENV_Circular%20Economy%20package.pdf.
4. Circular economy. URL: https://ec.europa.eu/growth/industry/sustainability/circular-economy_en.
5. Climate-smart agriculture. URL: <http://climate-adapt.eea.europa.eu/metadata/publications/climatesmart-agriculture>.
6. Closing the loop – An EU action plan for the Circular Economy. European Commission. Brussels, 2015. URL: http://www.etrma.org/uploads/Modules/Documentsmanager/communication-action-plan-for-circular-economy_en.pdf.

Кріль Зоряна

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ – ОДНЕ З ПРІОРИТЕТНИХ ЗАВДАНЬ СЬОГОДЕННЯ

Концепція циркулярної економіки у світі виникла у відповідь на зростаюче споживання та, як наслідок, на накопичення маси відходів, які не піддаються швидкій переробці у природному середовищі та/або чинять шкідливий вплив на

навколишнє середовище. Циркулярна економіка являє собою нову модель економіки, яка асоціюється із «зеленим зростанням» та забезпечує рух від масового споживання до відповідального споживання [2, с. 42]. В її основі – замкнений цикл використання ресурсів (продуктів) з метою зменшення тиску на навколишнє середовище.

Практичний досвід реалізації циркулярної економіки у країнах Європи задає нові напрямки для формування стратегічних пріоритетів у розвитку національного господарства.

Практика Західноєвропейських країн надає можливість оцінити зміни, котрі відбуватимуться у країні де пріоритетним завданням стає розбудова циркулярної економіки. Серед таких змін можна виділити наступні:

1) держава як основний керівник «зеленого» розвитку повинна змінити складові державних закупівель та бути орієнтованою на екологічно ефективні види виробництва;

2) органи виконавчої та законодавчої влади повинні створити нормативно-правове та законодавче забезпечення роботи циркулярної економіки, з використанням досвіду Західноєвропейських країн, котрі мають подібні інституційні та правові системи [1, с. 37];

3) суб'єкти господарювання повинні передбачати можливі зміни на ринку та глобальних тенденціях, модернізувати виробництва та здійснювати інвестиції у переробку;

4) поступове формування нових моделей ведення бізнесу – від простих до моделей пов'язаних зі зміною одних комплектуючих на інші, використання інших видів сировини та матеріалів, до складних, які передбачають створення нових видів виробництва на підприємствах та зміну технологічного процесу [1, с. 37];

5) зміна структури попиту на працю, будуть потрібні фахівці з проектування нових видів виробництва;

6) повинні бути створені спеціалізовані фінансово-кредитні установи та розпочаті програми з фінансування проектів стосовно переробки відходів.

Запровадження циркулярної економіки має спиратися на основні ринкові закони – за відсутності попиту на перероблені відходи та продукти, вона втрачає економічну доцільність. Тож для виправдання інвестицій необхідно стимулювати ринковий попит, створювати нові ланцюги доданої вартості всередині країни. Це неминуче потягне за собою відмирання окремих видів діяльності та підприємств, що ними займаються й переорієнтацію зі старих видів діяльності на нові або створення нових видів бізнесу. Зміниться система господарських зв'язків та відносин всередині країни та за її межами, зміниться дизайн економіки країни.

Циркулярна трансформація промислового виробництва та запровадження циркулярної економіки в цілому вимагають подальших кроків в напрямку розробки державної економічної політики, дослідження найбільш перспективних секторів економіки з точки зору включення ланок переробки відходів до виробничих ланцюгів, а також в напрямку визначення можливих

джерел інвестицій для фінансування проектів із передових методів утилізації відходів.

Перелік використаних джерел:

1. Дейнеко Л. В. Циркулярна економіка як напрям промислової модернізації: європейський досвід // Л. В. Дейнеко, Циплінська О. О. // ECONOMICS: time realities. – 2018. – № 5 (39). – С. 30-40.
2. Зварич І. Циркулярна економіка і глобалізоване управління відходами / І. Зварич // Журнал Європейської економіки. – 2017. – Том 16. № 1 (60). – С. 41–57.

Павлюк Марія

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

**РИНОК ЗЕМЛІ:
РУШІЙНА СИЛА РОЗВИТКУ, ЧИ КРОК В БЕЗОДНЮ**

Ось вона. Ота велика сила нації, що розкинулась дикими і необізнаними просторами. Велична і норавлива, чорноземи чиєї засіяні непокірним, завзятим до роботи людом, що рік-у-рік, століття за століттям сіє і жне, збирає у снопи і запікає гливу до відчаю історію нашої, з великої літери У, країни. Земля. Єдина, що все пам'ятає, при цьому зятято мовчить. Земля. Золота жила нашого народу, спрагла завзятих до роботи рук та голів.

Ген уже майже тридцять років, як Україна скинула зі свого зморданого тіла мерзенні наволочки комунізмом заправленого соціалізму, і стала вільною від режиму державою. Багацько змін приніс той благословенний 1991-й рік. Починаючи із омріяного віками гордого наймення «Українці», завершуючи таким глобальними речами, як власні кордони, конституція і, що найголовніше, – демократія. Як солодко глибинним змістом переливається це слово. Право людини, нації на те, що раніш належало лише одиницям: слово, думку, релігію, дію і, що не менш важливо, землю.

Коли Україна виборола статус незалежної держави, то землі, якими за часів СРСР розпоряджавсь лиш уряд ЦК КПРС, стали власністю народу. Ось тут і прийшло у голови державних мужів питання: «Що ж з тими тисячами гектарів землі робити?» Довго думати не знадобилось, адже рішення прийшло саме собою. Навіщо вирішувати сьогодні те, що можна відкласти на майбутнє? Так і з'явився у 1991 році мораторій на землю, що передбачав неможливість продажу чи купівлі сільськогосподарських угідь, дозволивши лиш таке поняття, як оренда. Початковим його терміном дії було 6 років. Проте. 2021 надворі.

Рік тому на черговому засіданні Верховної Ради прогрімла новина: «Ринок землі в Україні із липня 2021 року нарешті буде відкрито!» І все. Нація заголосила.

Інколи збирає невимовний подив від того, як майстерно українські Геббельси підбирають слова, викривляють думки і речення, майструючи